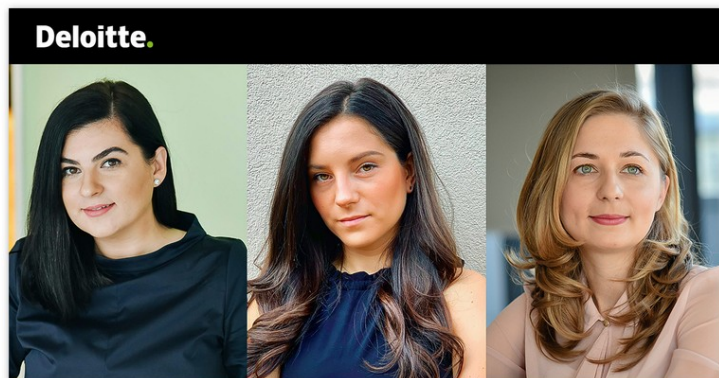

Strategia ANAF în plina criza sanitara - transformarile aşteptate în privinţa inspecţiilor fiscale

Acţiunile asumate de România în domeniul fiscal pentru următorii ani, inclusiv cele cuprinse în strategia Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală (ANAF) până la finalul anului 2024, ridică o serie de întrebări cu privire la impactul pe care implementarea lor îl va avea asupra mediului de afaceri. Doar modificările fiscale adoptate anul acesta indică iminenţa unor schimbări şi în privinţa inspecţiilor fiscale, mai exact în frecvenţa acestora, eficienţa şi modul lor de desfăşurare.

Reforma administraţiei fiscale, prevăzută inclusiv în Planul Naţional de Redresare şi Rezilienţă (PNRR), presupune, în principal, îmbunătăţirea serviciilor digitale oferite de autorităţi contribuabililor şi optimizarea schimbului de informaţii cu scopul final de a accelera ritmul de încasare a veniturilor la bugetul de stat. Printre altele, planul prevede creşterea numărului de inspecţii fiscale cu 10% până la finalul anului 2025, faţă de cel din prezent, şi majorarea ponderii auditurilor documentare la 30% din totalul auditurilor efectuate, până la sfârşitul anului 2022, de la aproape zero în prezent.

În acest context, măsurile care urmează să fie luate de autoritatea fiscală vizează optimizarea controalelor fiscale şi creşterea capacităţii de analiză a acestora şi sunt aşteptate odată cu implementarea sistemului de raportare SAF-T (Standard Audit File for Tax), care va deveni obligatoriu de la 1 ianuarie 2022 pentru marii contribuabili şi ulterior pentru ceilalţi.

Modernizarea ANAF este cu atât mai importantă cu cât, în perioada următoare, marcată de criza sanitară cu impact negativ puternic asupra societăţii şi economiei în ansamblul său, rolul ANAF în redresarea post-pandemie devine unul foarte important, iar transparenţa şi comunicarea cu mediul de afaceri şi cu cetăţenii dobândeşte o semnificaţie deosebită.

Corectitudinea datelor raportate, esenţială în cazul unui control ulterior

În prezent, ca parte a transformării digitale a activităţii ANAF, asistăm deja la impunerea Spaţiului Privat Virtual (SPV) ca modalitate principală de interacţiune cu contribuabilii şi, pe de altă parte, apar primele măsuri concrete în prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale. Introducerea sistemului de raportare SAF-T, una dintre cele mai importante modificări fiscale ale anului 2021, va optimiza schimbul de informaţii între ANAF şi contribuabili, astfel încât comportamentele incorecte vor fi mai rapid identificate şi combătute. Această raportare va avea caracterul unei declaraţii informative, însă va constitui totodată o radiografie a situaţiei fiscale a contribuabililor.

Prin introducerea acestei noi obligaţii de raportare, autoritatea fiscală va avea acces facil la un volum ridicat de informaţii fiscale şi contabile (pentru că sunt transmise de contribuabili într-un format standardizat), iar controlul

efectiv derulat de ANAF va deveni mai eficient.

În aceste condiții, pregătirea pentru SAF-T nu trebuie să se limiteze la simpla extragere a datelor din sistemul contabil și transmiterea acestora către ANAF în formatul solicitat, ci presupune o etapă pregătitoare, în care contribuabilii trebuie să verifice acuratețea și integritatea informațiilor pe care urmează să le raporteze, pentru ca de corectitudinea datelor furnizate va depinde inițierea de către ANAF a unor controale ulterioare și, implicit, riscul unor penalități.

Așadar, inspecțiile fiscale se vor înmulți în viitorul apropiat, ca urmare a strategiei ANAF de eficientizare a colectării veniturilor la bugetul de stat, astfel încât indicatorul privind gradul de conformare la declarare și plata să revină la nivelul înregistrat în anul 2019, ca urmare a implementării SAF-T și a acțiunilor comune ale structurilor de inspecție fiscală și antifraudă.

În același timp, însă, datorită schimbărilor digitale ce vizează atât structura, cât și modul de desfășurare a controalelor, inspecțiile fiscale vor deveni mai puțin împovărate, dar contribuabilii vor fi nevoiți să se conformeze în timp real tuturor cerințelor inspectorilor fiscali cu privire la evidența și raportarea informațiilor. Or, din practica constatată ca, pentru contribuabilii din România care activează într-un mediu fiscal imprevizibil, o astfel de conformare este o sarcină dificilă, în general, și, cu atât mai mult, în contextul crizei acute de personal specializat, cu care se confruntă companiile în prezent, la care se adaugă tema tot mai presantă a reorganizărilor de afaceri.

În aceste condiții, contribuabilii trebuie să se pregătească intens pentru noile raportări și să acorde o atenție sporită corectitudinii datelor transmise la ANAF, astfel încât să își poată desfășura activitatea în parametri optimi înaintea, în timpul și după o acțiune de inspecție fiscală.